

Istraživanje tržišta rezanog duhana na koji nije plaćen porez

HRVATSKA – 2014. g.

Pripremljeno za: Hrvatska udruga poslodavaca

1. Uvod

- Ciljevi istraživanja i metodologija

2. Pregled rezultata

- 2.1. Rezani duhan za motanje/tubiranje
- 2.2. Domaći (nebrandirani) rezani duhan za motanje/tubiranje
- 2.3. Procjena godišnje potrošnje domaćeg (nebrandiranog) rezanog duhana u populaciji

3. Glavni nalazi

Procijeniti i ocijeniti:

- ⇒ veličinu tržišta domaćeg (nebrandiranog) rezanog duhana koji se za potrebe **analize rezultata** ovog istraživanja koristi kao aproksimacija rezanog duhana na koji nije plaćen porez
- ⇒ utjecaj domaćeg (nebrandiranog) rezanog duhana* na gubitak proračunskih prihoda države
- ⇒ percepciju ilegalne trgovine duhanskim proizvodima

** koji se za potrebe analize rezultata ovog istraživanja koristi kao aproksimacija rezanog duhana na koji nije plaćen porez*

- Istraživanje “lice u lice” na reprezentativnom uzorku kućanstava
- Upitnik je pripremio Ipsos Puls u suradnji s klijentom
- Dužina intervjuja je do 10 minuta
- Prikupljanje podataka je obavljeno od 12. do 28. srpnja 2014. godine

Prikupljanje podataka

- Veličina uzorka: planirano 1500 kućanstava, realizirano 1504 kućanstava (svi članovi kućanstva u dobi 19+); ukupno 3808 ispitanika
- Ciljana populacija:
 - ✓ Građani Hrvatske u dobi 19 + godina
 - ✓ Nacionalno reprezentativan uzorak
- Uzorak se zasniva na podacima Državnog zavoda za statistiku, popis stanovništva iz 2011. godine
 - ✓ Višestapni stratificirani uzorak (regija, veličina naselja, ukupan broj članova u kućanstvu 19+)
 - ✓ Slučajni odabir naselja (ovisno o veličini) unutar pojedine regije/županije
 - ✓ Kućanstva se biraju tehnikom slučajnog koraka, počevši od dobivene početne točke
 - ✓ Anketiraju se svi članovi kućanstva u dobi 19+
 - ✓ Kontrola 20% anketa svakog anketara, logička kontrola i kontrola konzistencije u 100% slučajeva
- Post stratifikacija na osnovi: spol, godine, obrazovanje

Uzorak

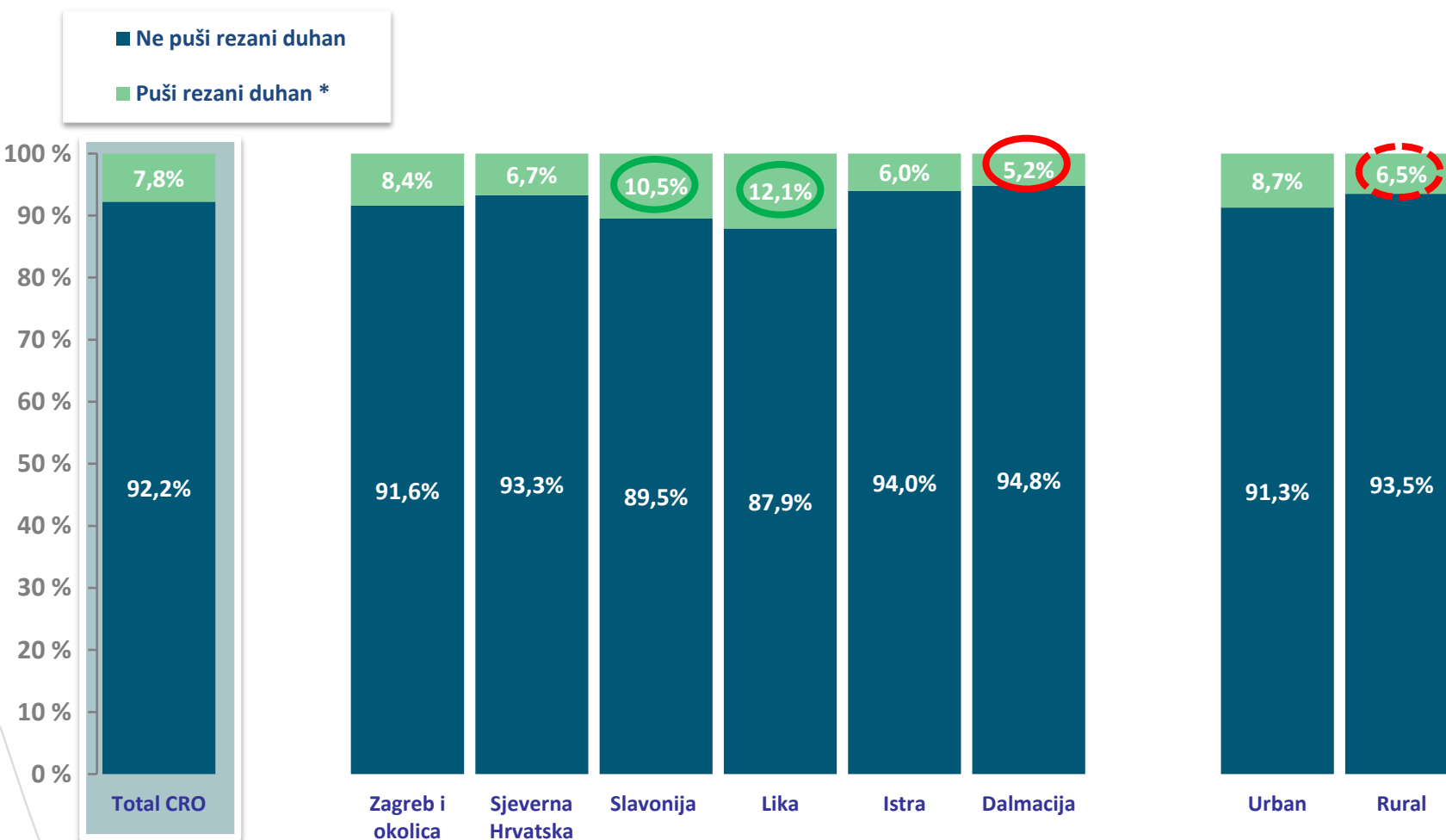
Populacija u Hrvatskoj i incidencija pušenja

	CIJELA POPULACIJA (*)	POPULACIJA 19+ (*)	INCIDENCIJA PUŠENJA – Ukupno (**)	BROJ PUŠAČA U POPULACIJI
UKUPNO	4.284.889	3.439.074	31,7%	1.091.160
<i>Regija</i>				
Zagreb i okolica	1.107.623	893.314	35,4%	316.210
Sjeverna Hrvatska	742.831	591.051	27,9%	164.755
Slavonija	721.162	566.472	32,7%	185.386
Lika i Banovina	352.265	288.528	26,9%	77.668
Istra, Primorje i Gorski Kotar	504.250	420.832	33,4%	140.626
Dalmacija	856.758	678.877	30,4%	206.515
<i>Tip naselja</i>				
Urban	2.620.489	2.111.346	34,5%	729.469
Rural (<2000 st.)	1.664.400	1.327.728	27,2%	361.691
<i>Spol</i>				
Muškarci	2.066.335	1.632.847	35,9%	586.468
Žene	2.218.554	1.806.227	27,9%	504.692
<i>Dobna skupina</i>				
0-14	652.428	-	-	
15-18	193.387	-	-	
19-24	312.448	312.448	32,3%	101.037
25-34	583.685	583.685	36,5%	212.944
35-44	571.687	571.687	45,7%	261.546
45-64	1.212.621	1.212.621	35,6%	431.519
65+	758.633	758.633	11,1%	84.115

* Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis 2011.

** Incidencija predstavlja udio pušača u ukupnoj populaciji 19+

Incidencija pušenja – rezani duhan

Incidencija pušenja rezanog duhana u Hrvatskoj je 7,8%.
Češće se puši u Slavoniji i Lici, a rjeđe u Dalmaciji.

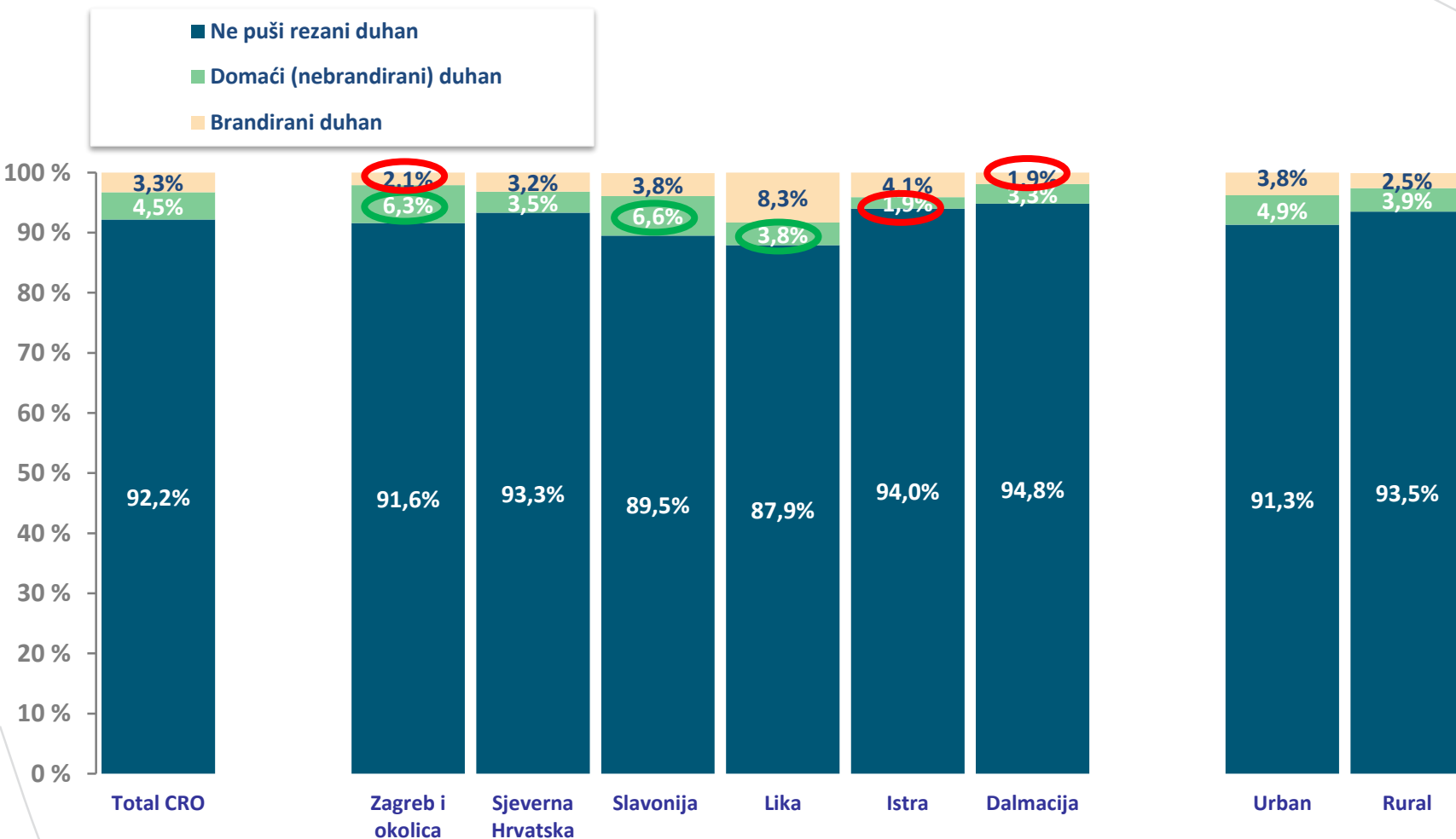
* Puše najmanje 10 cigareta rezanog duhana tjedno

Baza: Cijeli uzorak, N=3808

R1b/R2a_1 (duhan_10). Koristite li sljedeće vrste duhanskih proizvoda, barem povremeno?/
Koliko komada cigareta popušite u jednom tjednu?

Statistički značajna razlika vs. Total CRO:
Veće (IC=90%) ○ Veće (IC≥95%) ○
Manje (IC=90%) ○ Manje (IC≥95%) ○

Domaći (nebrandirani) rezani duhan - incidencija

Incidencija pušenja rezanog duhana u Hrvatskoj je 7,8%, pri čemu se 4,5% odnosi na domaći (nebrandirani) duhan, a 3,3% na brandirani rezani duhan. Domaći duhan češće od prosjeka koriste pušači iz Zagreba i okolice te Slavonije.

Baza: Cijeli uzorak, N=3808

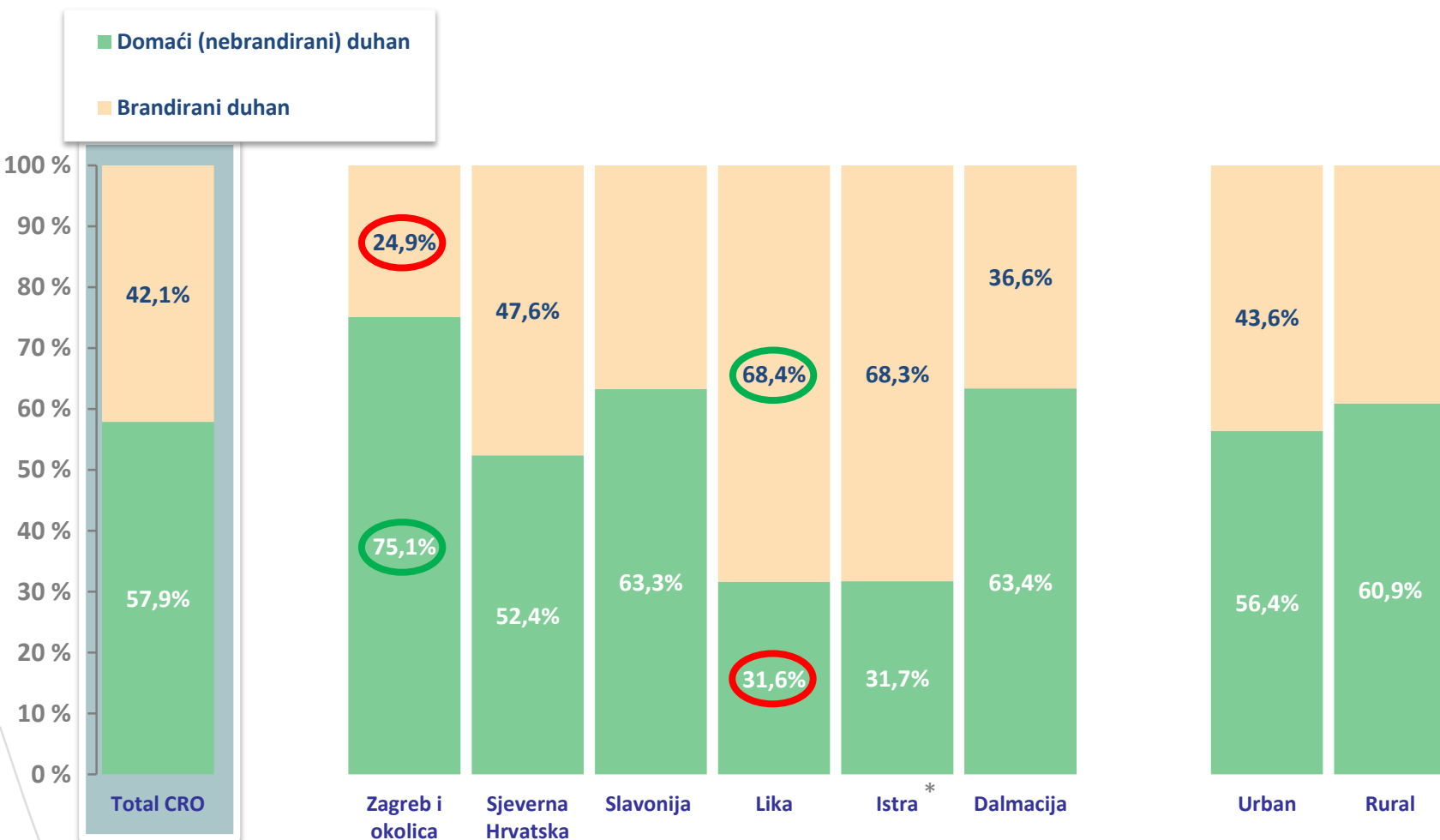
R4 (duhan_dom_br). Je li duhan koji obično koristite za motanje/punjenje, od marke ili domaći/nebrandirani?

Statistički značajna razlika vs. Total CRO:

Veće (IC=90%) Veće (IC>=95%)

Manje (IC=90%) Manje (IC>=95%)

Domaći (nebrandirani) vs. brandirani rezani duhan

Najveći dio pušača rezanog duhana, odnosno njih 57,9% koristi domaći duhan, a 42,1% brandirani rezani duhan. Pušači rezanog duhana u Zagrebu i okolici češće koriste domaći, dok u regiji Lika i banovina češće kupuju brandirani duhan.

Baza: pušači stari 19+ godina koji koriste rezani duhan, N=297

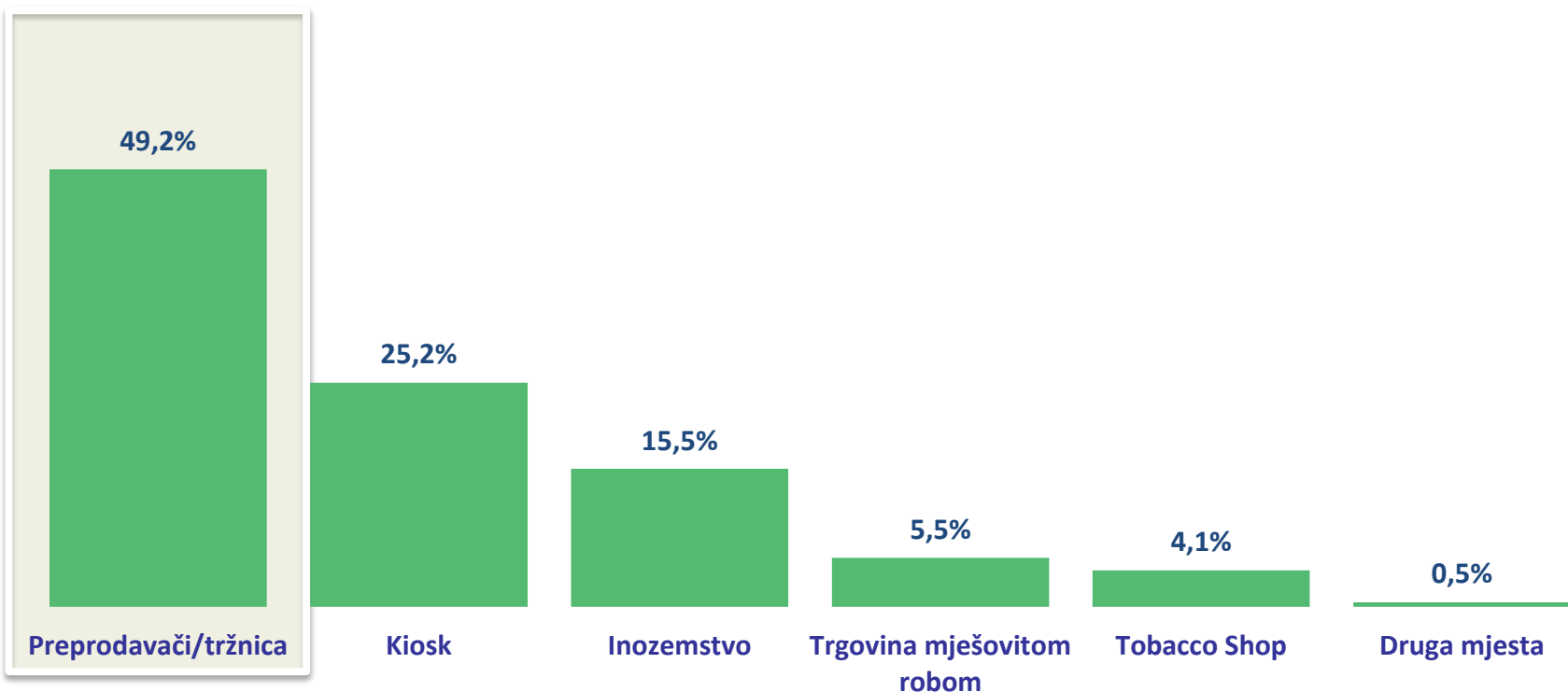
* Mala baza, N<30

Statistički značajna razlika vs. Total CRO:
 Veće (IC=90%) Veće (IC>=95%)
 Manje (IC=90%) Manje (IC>=95%)

R4. Je li duhan koji obično koristite za motanje/punjenje, od marke ili domaći/nebrandirani?

Rezani duhan – mjesto kupovine

■ Najčešće mjesto kupovine

Rezani duhan se najviše kupuje kod preprodavača/ na tržnici.

Baza: pušači stari 19+ godina koji koriste rezani duhan, N=297

R5. Gdje najčešće kupujete duhan za motanje/tubanje?

Domaći (nebrandirani) rezani duhan – mjesto kupovine

■ Najčešće mjesto kupovine

81,6%

Preprodavači/tržnica

16,8%

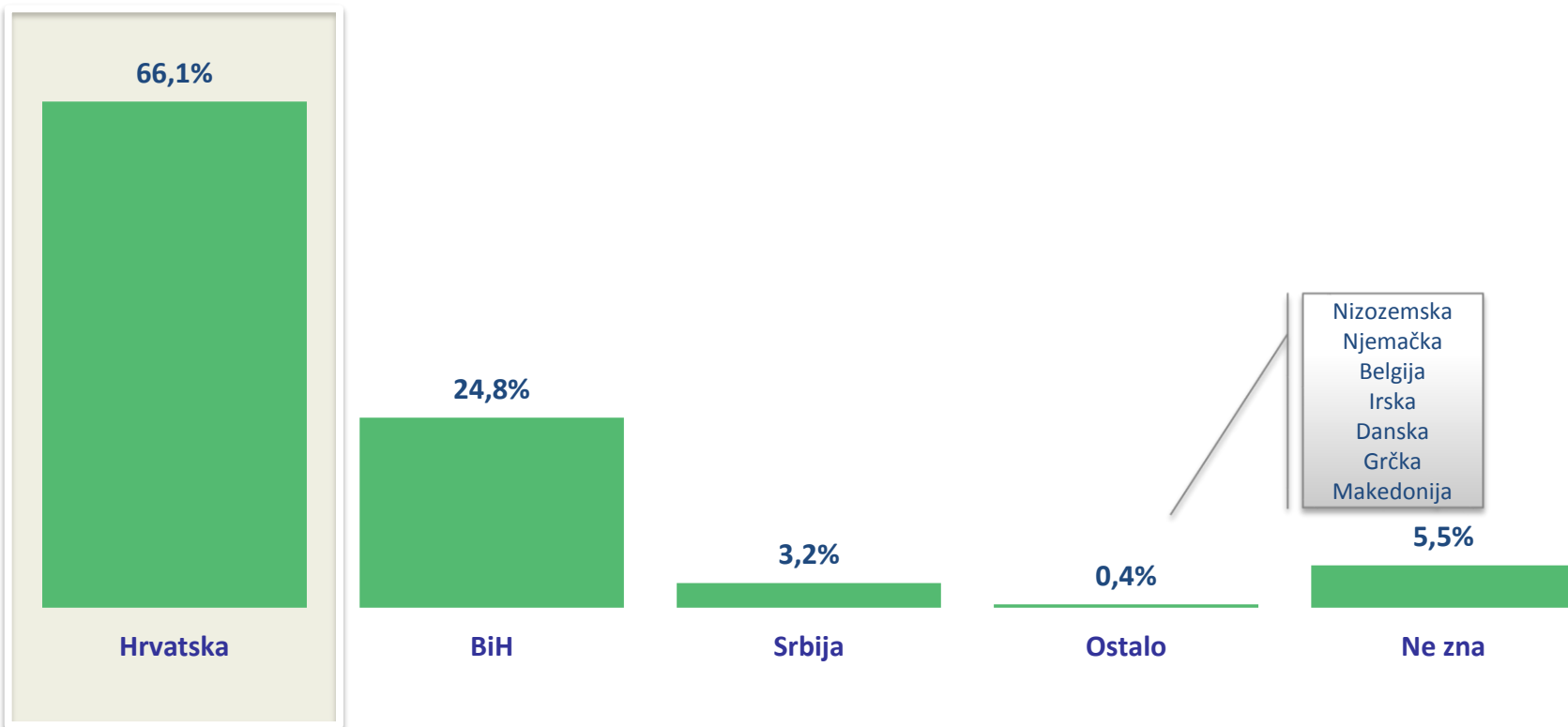
Inozemstvo

1,6%

Kiosk

Domaći duhan gotovo svi korisnici nabavljaju kod preprodavača/na tržnici.

Domaći (nebrandirani) rezani duhan – podrijetlo

Većina korisnika domaćeg duhana kaže da je podrijetlo duhana koji koriste Hrvatska, dok 1/4 njih smatra da je duhan koji osobno konzumiraju iz BiH.

Baza: pušači stari 19+ godina koji koriste domaći (nebrandirani) rezani duhan , N=172

R4b. Koja je zemlja podrijetla duhana koji trenutno koristite za motanje/tubanje?

Godišnja potrošnja domaćeg (nebrandiranog) rezanog duhana u populaciji

Godišnja potrošnja rezanog duhana u RH

		Incidencija pušenja	Broj pušača u populaciji	Prosječan broj popušanih cigareta na dan	Potrošnja na godišnjoj razini/komada cigareta*	Godišnja potrošnja u tonama
populacija 19+	3.439.074					
UKUPNO rezani duhan (1.+2.)		7,8%	268.248		1.517.408.417	1.517
1. Brandirani rezani duhan (1a+1b)		3,3%	113.146		554.830.829	555
a) Dualisti		1,6%	55.713	8,44	171.629.464	172
b) Puše isključivo brandirani rezani duhan		1,7%	57.433	18,28	383.201.365	383
2. Domaći (nebrandirani) rezani duhan (2a+2b)		4,5%	156.134		962.577.588	963
a) Dualisti		1,7%	56.745	12,04	249.370.351	249
b) Puše isključivo dom. (nebrandirani) rezani duhan		2,9%	99.389	19,66	713.207.237	713

pretpostavke:

* cigareta (1 kom) = 1 gram

izračun financijskog efekta:

(sav neoporezovani duhan = cigarete) počiva na pretpostavci MPC-a od 20 HRK, WAP 2013 (EU tax tables) = 20,55 HRK

(sav neoporezovani duhan = rezani duhan) počiva na pretpostavci MPC-a od 930 HRK za 1 kg

domaći (nebrandirani) rezani duhan = rezani duhan na koji nije plaćen porez

<i>u milijunima kuna</i>	financijski efekt rezanog duhana na koji nije plaćen porez na državni proračun (sav duhan na koji nije plaćen porez=cigarete)			financijski efekt rezanog duhana na koji nije plaćen porez na državni proračun (sav duhan na koji nije plaćen porez=rezani duhan)		
	trošarina	PDV	UKUPNO	trošarina	PDV	UKUPNO
Domaći (nebrandirani) rezani duhan (2a+2b), procjena	576,1	192,5	768,6	500,5	179,0	679,6

Glavni nalazi*

- Svaki ČETVRTI pušač u Hrvatskoj puši rezani duhan.
- Duhan se najčešće nabavlja kod preprodavača, odnosno na tržnicama.
- Incidencija pušenja rezanog duhana na koji nije plaćen porez u Hrvatskoj iznosi **4,5%**.
- Svaki SEDMI pušač u Hrvatskoj puši rezani duhan na koji nije plaćen porez.
- Prema procjeni, potrošnja rezanog duhana na koji nije plaćen porez iznosi oko 1.000 tona na godišnjoj razini što predstavlja gubitak prihoda državnog proračuna od oko **100 MILIJUNA EURA** na godišnjoj razini.

* Procijene temeljene na ovom istraživanju